

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Tertia. De Intensione Qualitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

sic ab actione cesset, cum sit aequè approxi-
maturum passum, sicut antè; neque ex parte ef-
fectus, aliàs neque à Deo posset iste effectus
continuò fieri, cum ipse non possit immutare
rationes formales rerum.

VII.
Causa videtur
quod sit

Instat Arriaga Experimentis 1.

Sonus ad certam partem in instanti producit
suas species sensibiles; nam à vicinioribus simul
videtur ictus, & auditur Sonus, in quo tamen
instanti non producit alias species in parte
remotiori, ubi notabiliter, postquam ictus vi-
sus est, percipitur Sonus: ergò species in illo
instanti non agunt, sed quiescunt. Secundo:
ponatur lapis gravis super asserem, hunc non
frangit statim, sed fortè post multos dies, vel
annos, sed tunc illa gravitatio, & impulsus im-
pressus asseri non potest fieri continuò, aliàs
evaderet infinitus, vel statim à principio fran-
geret: ergò quiescit aliquando. Ad primam
Respondeo negando, Sonum fieri in instanti,
sed in Tempore; causatur enim per motum,
qui est successivus, & consequenter non produ-
cit species in instanti, sed in Tempore; hinc
nec in parte remotiori in instanti producere
possunt, sed in Tempore, quâ ratione prior est
visio, quàm auditus; vel dic, ideò Sonum tar-
dius percipi, quàm ictum videri, quia species
Soni sunt materialiores, quàm visibiles. Ad
secundam dico, lapidem totum impetum à se
producibilem imprimere ligno, & sic totum
effectum, si quem producere potest, ab initio
prodeat, si resistentiam ligni superet, sin mi-
nus, nunquam causabit divisionem, verbi gra-
tiâ nisi lignum, vel ex humiditate, vel vetusta-
te, aut aliunde amitteret suam resistentiam,
prout experientia docet sæpè contingere.

QUÆSTIO III.

De Intensione qualitatis.

Plures
Plures
Thom.
Scotus
Neoterici

Plures hac de re invenio apud Autho-
res sententias; nam Platonici dicebant, inten-
sionem qualitatis fieri per minorem admixtio-
nem sui contrarii, & ab eodem majorem recessio-
nem, ut verbi gratiâ, calor ignis magis inten-
datur, quia habet minus de frigore admix-
tum, & ab eo multum recessit. Durandus, &
Gosfredus aiebant, fieri per productionem per-
fectioris formæ, seu qualitatis, destructâ prius
qualitate minus perfectâ. Thomistæ plures
cum suo Doctore, intensionem dicunt fieri per
majorem radicationem qualitatis in subjecto,
quam radicationem variè inter se ipsos agitant;
aliqui enim illorum hanc radicationem expli-
cant fieri per communicationem perfectioris
existentiæ; alii majorem radicationem expli-
cant, quòd subjectum sit magis dispositum; alii
per hoc, quòd forma magis de potentia subjecti
educatur; alii, quòd forma magis uniatu-
r subjecto; alii aliter, ut ipsa eorum explicandi di-
versitas difficilem suam reddat sententiam.
Scotus verò cum suis I. d. 17. q. 3. quem Neo-
terici & Recentiores quasi omnes sequuntur,
affirmat, intensionem qualitatis fieri per addi-
tionem gradus ad gradum, cum quibus etiam
sentiam, interim primò refutando aliorum sen-
tentias

Dico I. Intensio qualitatis non fit per ma-
jorem, vel minorem recessum à suo contrario. Ita Sco-
tus supra.

II.
Non fit per
recessum seu
per majorem
vel minorem
admixtio-
nem sui con-
trarii.

Probatur primò: Motus ad termi-
num alterationis intensionis est motus acquisi-
tivus, seu positivus: ergò ejus terminus ad quem
debet esse quid positivum, & non negativum;
sed subsumo; si terminaretur ad amissionem,
vel expulsionem sui contrarii, esset quid nega-
tivum: ergò patet major; quia intensio albe-
dinis est dealbatio, & non Sola nigredinis ab-
latio; item: Motus deorsum intenditur à velo-
citate, non per Solam depreditionem motus
fursum; similiter: motus fursum violentus in-
tenditur in fine non per admixtionem seu re-
cessionem à motu deorsum.

Probatur secundò: Tum, quia plu-
res qualitates intenduntur, quæ contrarium
non habent ut illuminatio, visio; tum, quia po-
test calor, vel frigus induci, & intendi in sub-
jecto non habente ullum contrarium, quia sic
esset magis dispositum, quàm si esset informa-
tum formâ oppositâ inducendâ & intendendâ
formâ, & tamen talis intensio non terminatur
ad expulsionem contrarii; ergò intensio non
fit ex majori, vel minori admixtione sui con-
trarii, vel per majorem, vel minorem recessio-
nem ab eo.

III.
Obijciunt
Aristoteles.

Platonici Aristotelicos verbo
Magistri sui convincere nituntur, dum citant
contra nos Phylosophum 3. Ethic. 4. ubi ait:
quæ contrariis sunt impermixtiora, sunt magis
talia, ut albius quidem nigro impermixtius. 5. Phyl.
19. magis aut minus ex eo, quia plus aut minus con-
trarii inest. 3. Coel. t. 37. remissio cujuscunque
fit propter impotentiam; ergò. Respondeo,
Aristotelem 3. Ethic. & 5. Phyl. solum pro-
bare, subjectum esse magis tale per recessum à
contrariis, non formaliter, quasi quòd per sim-
plicem recessionem dicatur tale, & quòd per
majorem recessum dicatur magis tale, sed so-
lùm concomitanter, quò enim magis recedit
aliquid à nigro, hoc fit per majorem acquisitio-
nem albedinis. Tertia Authoritas nihil nos
urget; nam ibi secundum intentum suum lo-
quitur Aristoteles de velocitate, vel tarditate
motus localis, qui fit ob impotentiam agentis;
Attamen

Explicatur
Aristoteles.

Urgent argumentum: Quòd aliquid est
mixtius suo contrario, eò est minus tale, quò
enim aliquid est mixtius nigredine, eò est mi-
nus album formaliter; ergò quòd aliquid est im-
permixtius suo contrario, eò est formaliter tale.
Respondeo distinguendo antecedens; quò ali-
quid est contrario mixtius, eò est minus tale,
quasi talis mixtio sit ratio formalis, ut dicatur
minus tale, nego Antecedens; quia talem mix-
tionem sequitur, ut minus habeat de forma
contraria, quâ dicatur minus tale, concedo
Anteced. & nego consequentiam.

IV.
Consequitur
tamen sequi-
tur.

Dico secundò: Intensio qualitatis non
fit per productionem novæ, & perfectioris entitatis,
destructâ à priori entitate qualitatis. Ita Scotus I.
d. 17. q. 3. qui eam probat tam ex habitu cha-
racteris supernaturalis, quàm ex aliis habitibus
naturalibus

V.
Non destruitur
prior
qualitas.

naturalibus; Quia potest Deus conferre gratiam elicienti actum meritorium in eodem instanti, quo operatur, & tunc daretur augmentum habitus gratiae, sed habitus praecedens debet tunc etiam necessarii esse, quia concurrunt ad eliciendum actum; ideo enim est meritorium, quia procedit à gratia; ergo ad intensiorem gratiam non corrumpitur praecedens. Idem dicitur de habitu Philosophico, qui ad actum concurrunt, quem actus intendit statim, ut cum potentia ab habitu producitur.

Probatum ratione habituum.

Probatum secundò: Quia quando ignis intendit calorem in aqua, non est ulla causa, à qua destruat praeiterit calor, ignis enim non est destructivus sui ipsius: ergo non destruitur. Deinde: eodem modo deberet dici, qualitatem similiter remitti, quod tamen videtur inconceptibile; quia dum aqua intensè calida remittitur, nulla causa assignabilis est, per quam intensus destruat calor, & eò destructò producat remissus, & recurrere ad causam universalem, planè est supervacaneum, imò fuga hæc, ut dicit Scotus citatus, est irrationalis l. d. 17. q. 3. SS.

VI. Obiectio Burlae.

Burlaeus arguit contra Conclusionem ex Aristotele 5. Phys. 26. ubi dicit: quòd termini motus sunt impossibiles, sed in intensiōne qualitatis terminus à quo est qualitas remissa, & terminus ad quem qualitas intensa: ergo si terminus à quo & terminus ad quem sunt impossibiles, qualitas praexistens debet destrui, ut introduci possit qualitas intensa. Sed Respondeo distinguendo majorem: Termini motus sunt impossibiles; termini per se, & formales, concedo; termini per accidens, & concomitantes, nego majorem; & distinguendo similiter minorem nego consequentiam. Itaque terminus à quo in Alterationis intensiōne est privatio illius gradus, & terminus ad quem est ipse gradus, ad quem est Alteratio, & intensio; qualitas verò remissa est terminus concomitans, ideo cum termino ad quem stare potest.

Terminus à quo & ad quem stare possunt simul qui se concomitantur habent.

Instat. Ubi in corpore deorsum existente est solum terminus à quo concomitans motus ipsius corporis ad ubi sursum, & privatio ipsius ubi sursum in ipso ubi deorsum fundata, est terminus à quo primarius, & tamen non potest amitti naturaliter terminus primarius, videlicet privatio sursum, per acquisitionem ipsius, nisi etiam deperdat ipse terminus concomitans, scilicet ubi deorsum: ergo idem in intensiōne dicendum, adeoque distinctio nulla. Respondeo distinguendo majorem; quatenus est terminus concomitans praecise, nego; sic enim in omni mutatione deberet terminus concomitans amitti, quod tamen falsum esse patet in majore vel minori illuminatione: Ex ratione, qua est in tali subiecto, in quo natura non potest principiari mutationem positivam sine deperditiva, concedo majorem; quando autem natura non potest principiari positivam sine deperditiva, tunc est, quando motus fit inter contraria, ut inter albedinem, & nigredinem; vel inter quasi contraria, quando scilicet nequeunt illi termini esse in eodem, ut sunt duo ubi, ac duæ albedines sunt composibili-

Solvuntur auctoritates Aristotelis.

les, quia sola qualitas suscipit magis & minus.

Urget argumentum. Vel in positione formae intensae necessario includitur negatio formae remissae, vel non? Si primum, ergo forma necessario debet amitti in acquisitione formae novae; si secundum, ergo subiectum haberet simul formam remissam, & intensam, adeoque esset simul summè tale, & simul remissè tale, quod implicat. Respondeo distinguendo Antecedens pro prima parte: In positione formae intensae includitur negatio formae remissae, secundum entitatem ipsius formae remissae, nego; ut *negatio formae* dicit negationem ulterioris gradus, quae negatio fundabatur in illo gradu formae remissae, concedo Antecedens, & nego factam inde sequelam; Forma itaque remissa duo dicit, verbi gratia, remissus calor dicit ipsam entitatem caloris, & dicit carentiam ulterioris gradus, quam formaliter importat remissio, calor remissus manet in intensiōne secundum entitatem, non verò secundum illam carentiam. Videatur Scotus citatus, qui hanc solutionem fusius prosequitur, & exemplificat de charitate minori, quam dicit non corrumpi in charitate majori, nisi quoad esse, quod habuit per se, cum posita habeat in alio, velut pars in toto. Sed propro ad sententiam Thomistarum resolvendum, contra quam

Dico tertio. Intensio qualitatis non fit per majorem, vel minorem radicacionem in subiecto, quomodo cumque explicatur. Est Auctorium præ.

Probatum primo. universaliter.

Subiectum per motum Alterationis alter & aliter se habet, non solum in principio Alterationis, verum etiam per ipsam continuationem Alterationis: ergo sicut in principio non produxit parvam radicacionem, sed veram qualitatem, ita verè etiam continuando non producat solum radicacionem, sed aliquid aliud: ergo intensio non fit per majorem radicacionem.

Probatum secundò: Quia non est explicabile, quid sit illa major radicatio, ratione cuius qualitas jam dicitur intensior, quam antea fuerit; ergo: Probatum antecedens; quia illa major radicatio vel esset acquisitio perfectioris essentiae, ut voluit Egidius, & Adalberto; vel esset major dispositio subiecti, ut dicit Cajetanus, & Palas, vel esset novus modus unionis perfectionis, aut eductionis, vel radicacionis, aut actuacionis, prout alii loquuntur Thomistae, sed nullus ex dictis modis verè & bene intensiōnem qualitatis explicat: ergo non consistit in majore radicacione; major est ad-versariorum: Probatum itaque minor; scilicet, quòd non consistat in acquisitione perfectioris existentiae. Tum, quia essentia non distinguitur ab existentia, & e contra, ut videbitur in Metaphysica: ergo invariata essentia qualitatis, invariata manere debet existentia. Tum, quia (admissa etiam distinctione) existentia emanat ab essentia; ergo quando haec adest manet, manebit & illa. Deinde: vel prout existit.

existentia manet, vel destruitur, si hoc? Impugnatur ut Conclusionem secundam factum est; si primum: ergo jam admittunt latitudinem graduum in existentia, cur ergo non etiam in essentia admittunt? Denique: illa perfectior existentia est aliquid subiecto superadditum, vel nihil; non secundum, nam sic alterans alterando nihil produceret, neque subiectum verè se aliter haberet, neque alteri fieret magis simile, quia subiectum non fit alteri magis simile per nihil superadditum: Si aliquid; vel est distinctum ab essentia ipsa formae, secundum quam subiectum dicitur tale, vel est omnino idem cum tali formae, si distinctum à forma, secundum quam subiectum dicitur tale, ergo huiusmodi subiectum non dicitur alterari, neque mutari ad talem formam, sed ad aliquid distinctum à tali forma, & consequenter non diceretur magis, vel minus album, verbi gratia, quia solum dicitur album per formam albedinis, & non per aliquid distinctum ab albedine; ergo sicut non dicitur tale per distinctum à forma albedinis, neque poterit dici magis album per tale distinctum, eò quod illud, quod non tribuit subiecto denominationem secundum speciem, vel genus, nec maiorem vel minorem denominationem, secundum talem speciem tribuet; si est omnino idem cum illa forma, idem bis produceretur, imò produceretur, postquam est productum; nam in principio alterationis illa forma est producta, & iterum per continuationem ejusdem producit actione & productione continuata, cum supponatur esse veram actionem productivam. Per hanc confutationem etiam alii dicendi modi refelli possent, attamen claritatis gratia: Probo etiam, quòd illa major radicatio non fit major subiecti dispositio, tum quia videmus, quòd in eodem aère, eodem modo dispositio, modò Lumen magis, modò remissius intenditur; tum, quia illa dispositio esset vel nuda impedimenti amotio, & sic sentirent cum Platonicis, vel essent dispositiones aliquaè praevisae necessariò requisitae, sed istae dispositiones essent quaedam qualitates, adeoque sicut haerentur ad intensiorem, ita & aliae ad harum inductionem, in infinitum. Tandem sic etiam forma substantialis possit dici intendi, & remitti; sicut enim calor in subiecto magis disposito perfectius agit, ideoque dicitur intensior, ita si anima, verbi gratia, informat organum visus, magis dispositum, perfectius operatur, quam si informaret minus dispositum; ergo possit dici intendi & remitti, cum tamen substantia intensivè non suscipiat magis & minus. Et ne prolixior sim;

Probat contra tertium explicandi modum. Quia non videtur conceptibile, quomodo forma intensior perfectius educatur, quam remissa, aut perfectius uniatur, cum utraque educatur secundum se totam, & uniatur secundum se totam, utraque est extra suas causas, & una tam bene, quam alia dependet à suis principiis: ergo. Si vis argumentum prosequi, reassume paulò dicta superius; manet ergo decisum, intensiorem qualitatis non fieri per maiorem radicacionem, utpote inexplicabilem ab ipsismet adversariis, & ab

aliis inconceptibilem, vel propter solam disidentiam in explicanda ea varietate, cum vix, aut nunquam quatuor reperiantur Thomistae secundum totum pariter sentientes. Refutatis itaque aliorum sententiis, propono etiam ad nostram, &

Dico quartò: *Intensio qualitatis fit per additionem gradus ad gradum in eadem parte subiecti.* Ita ultima sententia.

Probat primò: Ex S. Augustino lib. 1. contra Pelag. & Coelest. cap. 22. *Sed ne forte respondeat Pelagius, ita se hic dixisse, Dei faciendo voluntatem, divinam mereamur gratiam, sicut pie viventibus fidelibus additur gratia ad priorem.* Ubi notanter dicit: *Gratiam addi ad priorem:* ergo sicut haec fit per additionem, ita etiam quaecunque alia, ob omnimodam rationis paritatem;

Probat secundò: Ex sufficienti refutatione aliarum sententiarum. Tertio quia, quando manet idem principium formale, manet eadem actio, ac consequenter idem terminus ad quem, sed in Alteratione continuata semper manet idem principium formale, eadem actio, ut modò supponimus: ergo semper debet acquiri idem terminus specie: ergo sicut per primam actionem provenientem à calore, verbi gratia, producitur qualitas absoluta, nempe caliditas, ita per continuitatem talis actionis semper debet produci aliquid, quod sit ejusdem rationis cum termino producto; remanente enim principio formali actionis impermutato remanet terminus essentialiter impermutatus: ergo sicut in principio actionis fuit essentialiter verè productivum alicujus entitatis, ita permanendo in tali productione debet verè aliquid producere.

Contra Conclusionem opposuntur Auctoritates Aristotelis 4. Phys. t. 84. *Subiectum fieri magis calidum nullo facto de novo calido, & 8 Met. t. 10. Formae sunt sicut numeri, quoad hoc, scilicet quòd sicut quilibet numerus additus numero variat speciem, ita quilibet gradus additus in forma variat formam:* ergo eadem forma manens eadem & invariabilis in se, non potest intendi per gradum sibi supervenientem. Verùm nihil convincunt; ad primam enim Respondeo, eam admittendo, utpote veram, nam licet produceretur novus gradus caloris, dum calor intenditur, nihil tamen dicitur de novo calefieri, quia ille novus gradus producitur in subiecto quod antè calidum erat, bene tamen dicitur de novo magis fieri calidum. Ad secundam Respondeo distinguendo antecedens, quilibet gradus formae pertinens ad quidditatem variat speciem, concedo antecedens: Si non pertineat, aut est gradus, qui non est natus esse pars quidditatis nego antè, & conseq. in proposito ille gradus non est pars quidditatis.

Replicatur: Si ille gradus non esset pars quidditatis cum gradu & forma, cui advenit, sequeretur, quòd forma remissa, & forma intensa non facerent unum per se plus, quam albedo & homo, sed hoc est falsum, aliàs non edet una per se & essentialis forma in aliqua specie

VIII. Decernitur quaestio quòd scilicet intensio fiat per additionem gradus ad gradum.

IX. Obijciunt Aristoteles ex duobus locis.

in at-
qualitate
perfectioris
essentia.

Melior
est
dispositio
magis
intensiva

Melior
est
dispositio
magis
intensiva

Quomodo
gradus ve-
missus faciat
unum per se
sum intensio.

specie determinata: ergo. Respondeo ne-
gando sequelam, & licet ille gradus superaddi-
tus præexistenti non pertineat ad quidditatem
formæ, & quoad hoc possit dici illi accidere,
non dicitur tamen accidere quidditati, velut
albedo accidit corpori, utpote quia potest fa-
cere cum præexistente unum per se, & pariter
quilibet gradus, & differentia individualis
dicitur accidere naturæ, quatenus non perti-
net ad quidditatem ejusdem, aliter non con-
traheret naturam, non tamen dicitur accidere,
quasi quod simul cum illa natura non faciat per
se unum individuum illius naturæ.

Urgetur argumentum ex com-
muni axiomate Philosophorum: quando ex
duobus fit unum per se, unum debet habere ra-
tionem actus, alterum rationem potentia, sed
gradus adveniens non habet per se rationem
actus, & præexistens rationem potentia: ergo.
Probatur minor tum ex Scoto supra §. *Ad qua-*
estione igitur, quia una individualis differentia,
veluti sunt illi gradus respectu alterius diffe-
rentia, non habet rationem actuantis, nec de-
terminantis; tum, quia uterque æqualiter na-
turam participant, & quidditative includunt,
& quia homogenei sunt, non potest assignari
ratio, cur unus haberet rationem actus, alter
rationem potentia: ergo non poterunt facere
unum per se, & consequenter per accidens se
habebit adveniens, velut albedo ad corpus.
Fateor replicam bene proponi, verum tamen
cum Scoto cit: Respondeo distinguendo mi-
norem, gradus adveniens non habet se ut per se
actus, nec præexistens ut per se potentia, ut per
se actus informans vel contrahens, & alter ut
per se potentia informabilis receptiva seu sub-
jectiva, concedo minorem: per modum actus
& potentia, unum per se individuum consti-
tuendo, nego minorem: Itaque non habent se
per modum actus & potentia, prout requiritur
ad constituendum totum substantiale, sed
tantum per se extrinsecè terminabilis & termi-
nantis, & ideo prior sub hac ratione dicitur ha-
bere rationem potentia, quia prior existit &
terminabilis est, sicuti dualitas est extrinsecè
terminabilis à numero ternario.

Quomodo se
habent per
modum
actus & po-
tentia.

QUÆSTIO IV.

*An gradus, per quos intenditur qualitas,
sint homogenei?*

I.
Status qua-
estioni pro-
ponitur.

Sensus Quæstionis est, an partes in in-
tensione additæ, quas gradus appellamus, sint
dissimiles, & heterogeneæ (in differentia in-
dividuali sunt, utpote cum una separetur ab
alia, dissimiles & similes in natura specifica,
alioquin non esset intensio ejusdem speciei
qualitatis) in perfectione individuali, ita ut
sint gradus naturaliter subordinati, scilicet, ut
secundus necessariò præsupponat primum, &
sit perfectior illo, tertius præsupponat secun-
dum, &c. an verò sint omnes ejusdem, & æqua-
lis perfectionis, ita ut non magis primus gra-
dus differat ab octavo, quàm à quocunque alio,
etiam alio primo gradu in subjecto diverso.
Prima sententia fuit antiquorum apud Ocham

i. d. 17. q. 6. afferentium, unum gradum esse
perfectiorem alio, quem necessariò præsupponit
in subjecto, ita ut in intentione necessariò
procedatur à primo gradu ad secundum, &c.
quam sententiam plures recentiores refutaverunt.
Opposita est Scoti in i. d. 17. q. 4.
quem sequuntur Conimbricenses Ariaga, ac
plures alii, cum quibus etiam ad quæstionem

DICO Gradus in intensioe acquisiti, sunt
omnes homogenei, seu ejusdem perfectionis. Ita Do-
ctor cit: Probatur: Quia si non essent omnes
gradus homogenei, sed heterogenei, & diverse
perfectionis, secundus gradus esset perfectior,
quàm primus, & contineret virtualiter, vel emi-
nenter perfectionem primi gradus, adeoque vel
primus destrui deberet, quia frustra conservaretur,
quod est supra refutatum; vel deberet
ipsum primum posse producere; quia alioquin
non colligeretur, unde esset perfectior. De-
inde: in actione reflexa verè qualitates intrin-
duntur, quando scilicet propter obstaculum
impeditur, ne possit ultra agere actione direc-
ta, sed si ageret actione directa, posteriores gra-
dus producti essent remissiores; ergo etiam
sunt remissiores, quando agit actione reflexa,
consequenter intensio qualitatis non fit per
additionem perfectioris gradus; ergo non sunt
diverse rationis, seu heterogenei. Denique
si calido ut octo applicaretur frigidum ut
unum, hoc frigidum agendo in calorem, in-
quint adversari, corrumpet octavum gradum
caloris, introducendo unum frigoris, sed hoc
est falsum, quia data hac sententia gradus octa-
vus multum excederet in perfectione primum
gradum, & si qualitas esset magis resistiva,
quàm activa, ut est siccitas, octavus gradus ita
resisteret, ut non posset à primo destrui; imò
si potest primus gradus corrumpere octavum
gradum perfectissimum, cur non poterit etiam
destruere reliquos, utpote imperfectiores? De-
nique probatur: tum, quia omnia individua
ejusdem speciei sunt æqualis perfectionis; tum,
quia alias qualitas intensa esset per accidens
compositum; tum tandem, quia si quintus gra-
dus, quem quis meretur, per habitum quatuor
graduum, esset perfectior, unico actu plus me-
reretur, quàm per illos quatuor fuerit meritus.

Pro sententia Contraria Argue-
tur primò à pari sic: Si due qualitates epi-
dem rationis possent se intendere, possent etiam
due quantitates, si Deus poneret eas in eodem
subjecto compenetratas, sed hoc est absurdum.
ergo. Verum nego ullam esse paritatem, nam
soli qualitati competit suscipere magis vel mi-
nus, non quantitati; quia hæc est radix exten-
sionis Localis, ita ut impenetrabilitas appa-
tionalis in ordine ad Locum sit ratio circum-
scribens essentiam quantitatis, quare si due
quantitates existèrent in eodem subjecto, non
facerent quantitatem unam perfectiorem, quia
non sunt natæ ad invicem compenetrari, &
quælibet ab intrinsecò peteret extremitatem
partium, non sic est de qualitate, utpote que
est indifferens ad extensionem, vel intensio-
nem.

Instatur: Etiam partes extensiva qua-
litas, quæ extensiva petunt esse in diversis par-
tibus